

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI SVET

Komisija za gospodarstvo, obrt, turizem in finance

Številka: 450-03/17-4/ EPA 1939-VII
Ljubljana, 5. 6. 2017

Komisija za gospodarstvo, obrt, turizem in finance je, na podlagi 56. člena Zakona o Državnem svetu (Uradni list RS, št. 100/05 - uradno prečiščeno besedilo, 95/09 – odl. US, 21/13 - ZFDO-F) in 20. člena Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09, 101/10, 6/14 in 26/15), sprejela

M n e n j e

k Letnemu poročilu Banke Slovenije za leto 2016 z letnim obračunom Banke Slovenije za leto 2016 (računovodski izkazi), ki je sestavni del tega poročila, in Finančnemu načrtu Banke Slovenije za leto 2017

Komisija Državnega sveta za gospodarstvo, obrt, turizem in finance je na 73. seji 31. maja 2017 obravnavala Letno poročilo Banke Slovenije za leto 2016 z letnim obračunom Banke Slovenije za leto 2016 (računovodski izkazi), ki je sestavni del tega poročila, in Finančni načrt Banke Slovenije za leto 2017, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo predložila Banka Slovenije.

Komisija **se je seznanila** z letnim poročilom.

Uvodoma je guverner Banke Slovenije člane komisije seznanil z nekaterimi poudarki pri aktivnostih Banke Slovenije leta 2016 na področju denarne politike in nadzora bank.

V razpravi so člani komisije izražali mnenje o preteklem delu Banke Slovenije in zastavili nekaj vprašanj:

- ali je sedanje vodstvo Banke Slovenije na podlagi negativne prakse iz preteklih let analiziralo vzroke, ki so pripeljali do stanja, v katerem se je znašel slovenski bančni sistem, in ali lahko na tej podlagi pričakujemo, da bo njihovo delo v prihodnje organizirano na bolj učinkovit način,
- ali se na podlagi opravljenih analiz uvajajo spremembe v načinu in metodah izvrševanja nadzorne funkcije Banke Slovenije v bankah, delujočih v slovenskem prostoru, saj se ni moč izogniti občutku, da je bil nadzor bank pomanjkljiv, nekatera ravnanja pa neustrezna,
- kakšno je stališče Banke Slovenije do izvedenih ukrepov v zvezi s Factor banko in Probanko danes, ko se v javnosti pojavljajo domneve, da ukrep, ki je vodil v kontrolirano likvidacijo obeh bank, v trenutku izvedbe ni bil ustrezen,

- glede na stanje prihodkov v posameznem letu, ki praviloma močno presegajo višino odhodkov, se zastavlja vprašanje ustreznega poslovnega in finančnega planiranja Banke Slovenije, ki je tudi 2016 zabeležila presežek prihodkov nad odhodki v znesku 57,3 mio EUR.

Guverner je v odgovoru podal naslednja pojasnila:

- v Banki Slovenije je bila leta 2014 opravljena reorganizacija dela, s katero so vzpostavili sistem internih kontrol in indikatorje zaznave tveganja v bankah na popolnoma novih osnovah od dotlej uveljavljenih. Tako je omogočen tekoč pretok informacij med člani Sveta banke in strokovnimi službami, kar zagotavlja suvereno in pravočasno zaznavo problema in popolnejšo informacijo Svetu Banke Slovenije za kakovostno odločanje. V banki so prepričani, da lahko z opravljeno reorganizacijo in dodatnimi strokovnimi okrepitvami z veliko gotovostjo za nekaj mesecev vnaprej predvidijo morebitne težave katerekoli slovenske banke in ostalih finančnih institucij v Sloveniji ter se nanje primerno odzovejo. Spremenjena je tudi nadzorniška praksa z uvedbo rednih sestankov vseh predstavnikov nadzornih svetov slovenskih bank, na katerih so nadzorniki natančno seznanjeni s poslovanjem nadzorovanih bank tudi s strani Banke Slovenije;
- v Banki Slovenije zavračajo kot neutemeljene očitke o pomanjkljivem nadzoru v času pred krizo in trditve, da Banka Slovenije ni korektno opravila svojega dela, saj zahteve po dokapitalizaciji bank, na katere je Banka Slovenije v letih 2008 do 2012 večkrat opozarjala, na vladni strani niso naletele na primeren odziv. Po mnenju guvernerja je tudi to eden od pomembnih razlogov, da kasnejša dokapitalizacija slovenskih bank ni mogla biti cenejša in da je prišlo do izbrisa podrejenih obveznic;
- glede na prevladujoča mnenja v javnosti o preobsežnem znesku, s katerim so se dokapitalizirale slovenske banke in o uporabi preveč konservativne metode pri opravljanju stresnih testov, v Banki Slovenije poudarjajo, da so k celotnemu znesku dokapitalizacije stresni testi prispevali 12,5 %, ostalih 87,5 % pa prevrednotenja zavarovanja v slovenskih bankah, saj je treba upoštevati, da se konec leta 2013 ni vračalo za 11,2 milijarde EUR kreditov, ki so bili v veliki meri zavarovani z nepremičninami, sledil pa je občuten padec cen nepremičnin. O stanju slovenskega bančnega sistema, makroekonomskih okoliščinah in vzrokih za nastali kapitalski primanjkljaj pregledanih bank v tem času je Banka Slovenije, na zahtevo Državnega zbora, marca 2015 pripravila odzivno poročilo, ki pa v Državnem zboru kasneje ni bilo obravnavano. Glede na to okoliščino komisija predlaga, da se pri organizaciji naslednjega posveta o bančni problematiki guvernerju Banke Slovenije omogoči, da med drugim predstavi tudi to poročilo;
- v zvezi s kontrolirano likvidacijo dveh slovenskih bank je Banka Slovenije maja 2016 pripravila poročilo, v katerem natančno analizira in pojasnjuje dogajanja pred 6. 9. 2013, ko so se v Banki Slovenije odločili za navedeni ukrep. Factor banka po ocenah Banke Slovenije dne 9. 9. ne bi imela dovolj likvidnih sredstev za poplačilo vseh obveznosti banke do depozitarjev in ostalih obveznosti, v kratkem času pa bi se v enakem položaju znašla še Probanka, kasneje pa še Abanka, zato je kritičen položaj zahteval ukrepanje, za najprimernejši način pa so v Banki Slovenije ocenili postopek prisilne likvidacije dveh bank;

- pojasnjeno je bilo, da izvirata glavna prihodka banke iz učinkovitega upravljanja denarne politike in iz upravljanja lastnih naložb, pri čemer portfelj znaša okoli 4 milijarde evrov, manjši del prihodkov pa tvorijo storitve, ki jih Banka Slovenije zaračunava poslovnim bankam.

* * *

Za poročevalca je bila določen član komisije Oskar Komac.

Podpredsednik
Alojz Kovšca, l.r.